

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a Sárossi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Sárossi Andrea ügyvéd 1191 Budapest, Lehel utca 15.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Benkő György Ágoston ügyvéd (1077 Budapest, Wesselényi utca 19.) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Baranya Megyei Bíróság 2008. április 23. napján kelt 9.P.21.570/2007/6. számú ítélete ellen a felperes által 7. és az alperes által 8. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

Az alperes által az államnak fizetendő elsőfokú eljárási illetékre vonatkozó részében részben megváltoztatja és az alperes által fizetendő illeték összegét 21.000 (huszonegyezer) forintra leszállítja.

A másodfokú eljárásban felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2007. februárjában bejelentkezett - engedéllyel - az apósa, néhai T.I. B, M utca 5-7. II/11. szám alatti lakásába. A felperes apósa, az alperes apja 2007. április 11. napján elhunyt, örökösei a felperes házastársa és az alperes.

A folyamatban lévő hagyatéki eljárásban kihirdetett végrendelet szerint a felperes az örökhatározó végrendeletének végrehajtója.

Az alperes házastársával és egy ismerősükkel 2007. május 15. napján a B, M utca 5-7. II/11. szám alatti lakáson lévő zárat lecserélték, a lakás védőrácsára új lakatot szereltek fel, ehhez a felperesnek kulcsot nem adtak. A lakás ablakain 2 db A/4-es méretű felhívást helyezett el az alperes, melyeken közzétette a felperes színes, igazolványkép nagyságú arcképét is a következő szövegű felhívással: „Tisztelt Lakótársak! A képen látható, magát R.A. néven, mint hagyatéki végrehajtóként fellépő úr - az egyik örökös, T.R. bizalmát nem élvezzi és az ő hozzájárulása nélkül lép fel! A lakásba való belépése vagy bármiféle, az örökséggel, ill. a hagyatékkal kapcsolatos cselekedete, az a fél örökös engedélye nélkül, törvénysértésnek minősül. Aki neki ebben a cselekedetében segítséget nyújt, a törvény keretein belül felelősségre lesz vonva. Amennyiben bárkinek ez ügy kapcsán kérdése van, az alábbi telefonszámon, a hagyatéki eljárásban meghozott végrehajtó közjegyzőasszonynál....” A perbeli lakás régi építésű, 62 lakásos társasház II. emeletén található, a körfolyosón az utolsó lakás, a perbeli lakás előtt a lakók általában nem közlekednek. A körfolyosós jellegből adódóan azonban a szemben lévő épületszárny I. és III. emeletéről is látható volt, hogy a perbeli lakás ablakaira felhívás került kihelyezésre. A felperes 2007. május 15. napján a lakásba nem jutott be, oda csak másnap tudott bemenni rendőri segítséggel. Ekkor a hirdetményt az ablakokról eltávolította.

A felperest az eseményeket követően kb. két hétig a lakótársai megállították, kérdőre vonták, hogy mi történt, miért volt kint a rendőrség. A felperes a házban három lakót ismer személyesen.

A felperes 2007. júliusában gyomortáji panaszokkal fordult orvoshoz, orvosa gyógyszert és gyógyteát írt fel részére és gyomortükrözést javasolt. Ezt a vizsgálatot azonban a felperes nem végeztette el, visszautazott az Amerikai Egyesült Államokba, ahol életvitelszerűen él, s ahol Tagamet nevű gyógyszert szedett korábban is, mert korábban is voltak gyomorfekélyes panaszai.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes a személyhez fűződő jogait megsértette. Becsülete, emberi méltósága és jó hírnevének megsértése miatt bocsánatkérésre kérte kötelezni részben a bíróság előtt, részben pedig a jogsértés elkövetésével azonos módon, továbbá az alperestől 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítést a képmásával való visszaéléssel összefüggésben, míg 500.000 forintot az emberi méltósága és a jó hírneve megsértése miatt igényelt.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, vitatta, hogy a felperes személyhez fűződő jogait megsértette volna.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a felperes azzal, hogy a lakótársakhoz intézett felhívásában a felperes nevét, végrendeleti végrehajtói minőségét és a lakásban való tartózkodás jogszerűségét hamis színben tüntette fel, megsértette a felperes jó hírnévhez fűződő jogát. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül, az ítélet rendelkező részében meghatározott tartalmú, a perbeli lakás

ablakain elhelyezett két darab A/4 méretű nyilatkozattal adjon elégtételt, és az alperest 100.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére is kötelezte. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az ítélet indokolása szerint az alperes a perbeli hirdetménnyel a felperes emberi méltóságát, becsületét nem sértette meg, azonban az alkalmas volt a felperes jó hírnevének megsértésére, abból ugyanis az a következtetés vonható le, hogy a felperest valójában nem is úgy hívják; csak hagyatéki végrehajtóként tünteti fel magát, holott nem az, s a lakásban jogellenesen tartózkodik. Megállapította azt is az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a felperes képmásával visszaélt, hiszen a felperes hozzájárulása nélkül tette azt közszemlére. A hirdetményeket azonban a lakás elhelyezkedéséből is adódóan kevesen látták, s azok csak rövid ideig voltak kifüggesztve.

Mindezen magatartásával, valamint a rendőrök megjelenésével a felperest a lakótársak előtt magyarázkodásra kényszerítette, s korábbi gyomorpanaszai kiújultak. A felperes által igényelt nem vagyoni kártérítés összegét azonban eltúlzottnak találta az elsőfokú bíróság, figyelemmel arra, hogy a jelen perben csak azt a nem vagyoni hátrányt lehet figyelembe venni, amely közvetlenül a felperesi fényképet is tartalmazó hirdetmény kifüggesztésével áll okozati összefüggésben. E jogsértéssel okozott hátrányok kiküszöböléséhez szükséges kártérítés összegét 100.000 forintban határozta meg az elsőfokú bíróság. A keresetet ezért az ezt meghaladó részében elutasította.

A perköltség tekintetében a felperest pernyertesnek ítélte a jogsértés megállapítására és az elégtétel adására irányuló kereset tekintetében, míg a nem vagyoni kártérítés iránti követelés túlnyomórészt sikertelen volt. Erre tekintettel a felperest kötelezte az alperes javára perköltség megfizetésére.

A felperes személyes költségmentességben részesült. Az 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés iránti keresetre tekintettel 90.000 forint összegű feljegyzett illeték 23 %-ában marasztalta az alperest, azaz 27.000 forint megfizetésére kötelezte az állam javára.

Az ítélet ellen mindkét fél fellebbezett. A felperes fellebbezésében az ítélet részbeni megváltoztatását és a nem vagyoni kártérítés összegének 750.000 forintra történő felemelését, míg az alperes az ítélet részbeni megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte.

A fellebbezések alaptalanok.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és abból helyes következtetést levonva - a per főtárgyára vonatkozó részében - helyes érdemi döntést hozott. A másodfokú bíróság a kifejtett indokokkal is egyetért, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján - utalva a Pp.254.§-ának (3) bekezdésében írtakra - helyes indokainál fogva hagyta helyben.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság által megállapított kártérítési összeget az alperes által elkövetett jogsértéshez képest rendkívül csekélynek találta. Ezzel kapcsolatban a másodfokú bíróság arra utal, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában helyesen hivatkozott arra, hogy a nem vagyoni kártérítés összegének megállapításakor csak a kereset jogalapját képező hirdetmény kifüggesztésével okozott hátrányokat lehet figyelembe venni.

Alaptalanul hivatkozik a felperes fellebbezésében arra, hogy az alperes által kifüggesztett hirdetmény miatt megalázó, személyét, becsületét és emberi méltóságát is sértő meghurcoltatáshoz hasonló helyzeteket kellett elviselnie és az egészsége is ezzel összefüggésben romlott meg.

A felperes az általa előadott nem vagyoni hátrányok túlnyomó részét amiatt szenvedte el, hogy a lakásba bejutni nem tudott, az alperes a zárat lecserélte. A rendőrök emiatt jelentek meg a házban és a felperes személyes előadása szerint is a rendőrök jelenléte miatt kérdezősködtek tőle a szomszédok. Annak megítélése azonban, hogy az alperes eljárása jogszerű vagy jogszerűtlen volt-e, nem volt tárgya a jelen pernek, ezért nyilvánvalóan az e magatartással összefüggésben elszenvedett hátrányokra sem lehet alapítani nem vagyoni kártérítés iránti igényt.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt, hogy a mindössze egy napig kifüggesztett hirdetményt kevés ember olvasta, látta, s miután a felperes a lakók nagy többségét nem is ismeri, ezért ezzel közvetlen okozati összefüggésben csak csekély mértékű hátrányt szenvedett el. Azt helyesen állítja a felperes a fellebbezésében, hogy nem lehet az alperes javára értékelni, hogy mindössze egy napig volt a hirdetmény kifüggesztve, azonban a Ptk.340.§-ának (1) bekezdése szerint fennálló kárenyhítési kötelezettségére tekintettel a felperes terhére lenne értékelhető, hogy ha nem távolította volna el a hirdetményt, amint arra lehetősége adódott.

Az alperes fellebbezése kapcsán csupán utal a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által helyesen kifejtett jogi indokokra, ezért az alperes javára az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatására és a kereset teljes elutasítására nem kerülhetett sor.

Részben tévesnek találta az ítélőtábla az elsőfokú bíróságnak az alperest terhelő elsőfokú eljárási illeték összegére vonatkozó döntését.

A személyhez fűződő jog megsértése iránti perekben a pertárgy értéke közül a kártérítés összege a pertárgy értékének és az eljárási illetéknek az alapja, kivéve, ha alacsonyabb, mint a meg nem határozható pertárgy érték alapján megállapítandó pertárgy érték. Az elsőfokú bíróság az alperest a kereset jogalapja tekintetében peresztesnek minősítette, ezért a meg nem határozható pertárgy érték alapján 21.000 forint illeték, s ezen felül még a 100.000 forint nem vagyoni kártérítési összeg után is elsőfokú eljárási illeték megfizetésére kötelezte. A fent kifejtettek szerint azonban erre nincsen lehetőség, hiszen a jogalapban való

marasztalás magába olvasztja az alacsonyabb összegű nem vagyoni kártérítés után lerovandó illetéket. Nem hárítható át a nyilvánvalóan túlzott összegű követeléssel felmerült illeték abban az esetben sem, ha azt a felperes költségmentessége folytán az állam viseli.

A másodfokú bíróság ezért a Pp.253.§-ának (3) bekezdésére figyelemmel az eljárási illeték összegére vonatkozó rendelkezést hivatalból részben megváltoztatta és az alperes marasztalását - a jogalapban való marasztalására tekintettel - a meg nem határozható pertárgy érték után fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegére leszállította.

A másodfokú eljárásban mindkét fél fellebbezése sikertelen volt, a fellebbezési értékek között számottevő eltérés nem volt, ezért a Pp.81.§-ának (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság úgy rendelkezett, hogy mindegyik fél viseli a saját másodfokú eljárásban felmerült költségét.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes által az alperes részére fizetendő perköltségre vonatkozó részében elírás van, a fizetendő összeg számmal és betűvel írt összege nem egyezik meg, ezért az elsőfokú bíróságnak az ítélet kijavításáról kell határoznia.

P é c s , 2008. október 16.

Dr. Lábady Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró